

Padėties erdvėje atpažinimo problemos pasireiškia:

- - negebėjimu skirti detalių, atrasti skirtumus;
- - grafiškai panašių raidžių, elementų, skaitmenų painiojimu, sukeitimu vietomis užrašant ar skaitant;
- - net ir pabaigę pirmą klasę gali veidrodžiškai rašyti raides, skaitmenis;
- - nenoriai žaidžia galvosūkius;
- - siužetinių paveikslėlių seriją dėlioja atvirkštine tvarka;
- - skaitydami sukeičia raides vietomis;
- - gerai atlikdami sudėtį ir daugybą, patiria sunkumų atimdami ir dalindami;
- - gali patirti sunkumų prašant išvardinti skaičių seką atbuline tvarka.

Jei sutrikęs gebėjimas suvokti erdvinius santykius, vaikai patiria sunkumų:

- - nustatydami daiktų vietą erdvėje;
- - numatydami atstumą nuo savęs iki daikto, dažnai krenta, užsigauna;
- - lygindami daiktus tarpusavyje, klaidingai numato jų dydį;
- - vartodami ir suprasdami erdvės prielinksnius „ant“, „po“, „tarp“, „prie“, „už“, „priešais“, negali teisingai atlikti užduočių, jei prašoma paisyti erdvinį santykių (pvz., padėk mažą kamuolį priešais (už, šalia) didelį meškiną);
- - rinkdamiesi maršrutą nuo vienos vietos iki kitos;
- - iš atminties dėliodami nesudėtingą kubelių kompoziciją.
-pamiršta veiksmų ar daiktų

eiliškumą dainelėse su ilgėjančiais tekstais

■ Orientacija erdvėje – tai jutimų panaudojimas, nustatant savo kūno padėtį kitų objektų atžvilgiu (Gudonis V., Kaffemanas R., Kaffemaniene I. 1995).

■ Geri orientavimosi erdvėje įgūdžiai yra savarankiškumo kriterijus.

■ Orientacija uždaroje patalpoje ir atviroje erdvėje sąlygoja vaiko aktyvumą.

■ skirti dešiniąją ir kairiąją rankas bei dešiniąją ir kairiąją puses,

■ suprasti erdvę reiškiančius prielinksnius irrieveksmius bei veikti pagal žodines instrukcijas.

■ Naudingi žaidimai, kuriuose vaikai skatinami veikti užmerktomis akimis.

PLUNGĖS RAJONO PEDAGOGINĖ PSICHOLOGINĖ TARNYBA

ORIENTACIJOS ERDVĖJE LAVINIMAS

Parengė specialioji pedagogė Rasa
Bogužienė

▪Pagal gebėjimus mokoma vaikus vartoti žodžius, kurie nusako daikto vietą: *ant – po, čia – ten, toli – arti, už – prie, viršuje – apačioje, prieš, šalia, aukštai – žemai, toliau – arčiau, priekyje, viduryje.*

▪Kalbama apie artimiausią aplinką, aptariama įvairių aplinkinių daiktų padėtis kurio nors asmens atžvilgiu.

▪Kad vaikai geriau suvoktų daiktų vietą aplinkoje, žaidžiami įvairūs žaidimai, stebimi objektai klasėje, mokyklos aplinkoje, kieme, išvykose, spalvinama, klijuojama ant popieriaus lapo, dėliojamos dėlionės.

▪Dėl erdvės suvokimo nepakankamumo vaikai ilgai neskiria dešinės ir kairės. Pradžioje mokoma parodyti dešinę ir kairę rankas, kojas, akis, ausis. Vėliau stengiamasi šias sąvokas įtvirtinti, modeliuojant situacijas, kad vaikai patys kartotų.

▪Mokoma kaip išdėstyti daiktus popieriaus lape: lapo viršus, vidurys, apačia, kairė, dešinė pusė.

▪Mokoma skirti ir pavadinti daiktų formas.

▪Vaikai mokosi įvairias erdvės ir krypties sąvokas pagal sudėtingumo laipsnį: iš – į, aukštyn – žemyn, po – virš, ant ko nors – kur nors – šalia ko nors, aplink, priekiu – atbulom – šonu, prieš – už, išorėje – viduje, dešinė – kairė.

▪Mokoma atrinkti ir sugrupuoti daiktus pagal kelis požymius.

▪Kad vaikai geriau suprastų įvairias sąvokas, lyginami gerai žinomi konkretūs daiktai ir žaislai. Pirmiausia lyginami du daiktai, vėliau ir trys. Rodant skirtingo dydžio daiktus, aiškinama, kuo jie skiriasi. Naudojama įvairūs žaislai, kubeliai, kamuoliukai, puodeliai, vaisių bei daržovių modeliai ir kt. Dydžio sąvokas įtvirtina stebėdami ir atlasdami knygoje, plakatuose, paveikslėliuose įvairių gyvų ir negyvų daiktų atvaizdus.

▪Pamažu supažindinama su sąvokomis *didesnis – mažesnis, platesnis – siauresnis, ilgesnis – trumpesnis, storesnis – plonesnis, aukštesnis – žemesnis, sunkesnis – lengvesnis.*

▪Mokoma įvardinti, pasakyti didelių ir mažų, ilgų ir trumpų, aukštų ir žemų, plačių ir siaurų, storų ir plonų daiktų pavadinimus, išsiaiškinama, kuriuos ir kur daiktus yra matę. Išvykų, pasivaikščiojimų metu – kieme, mieste, parke – mokoma vartoti šias sąvokas, lyginant namus, medžius, gėles, mašinas, žmones ir kitus objektus.

▪Pagal gebėjimus mokoma vaikus vartoti žodžius, kurie nusako daikto vietą: *ant – po, čia – ten, toli – arti, už – prie, viršuje – apačioje, prieš, šalia, aukštai – žemai, toliau – arčiau, priekyje, viduryje.*

▪Kalbama apie artimiausią aplinką, aptariama įvairių aplinkinių daiktų padėtis kurio nors asmens atžvilgiu.

▪Kad vaikai geriau suvoktų daiktų vietą aplinkoje, žaidžiami įvairūs žaidimai, stebimi objektai klasėje, mokyklos aplinkoje, kieme, išvykose, spalvinama, klijuojama ant popieriaus lapo, dėliojamos dėlionės.

▪Mokoma orientuotis daugiaaukščiame prekybos centre, kino teatre, keliaujant transporto priemone, einant gatve ir pan.